

Date:15.10.2019

Time: (3 Hours)

Total Marks: 100

- N.B. (1) All questions are compulsory.
(2) Each question carries 25 marks.
(3) Draw **diagrams** wherever **necessary**.

Q.1. A) Attempt **Any Two** of the following. (25)

- a) Explain the scope of population studies.
- b) Discuss the theory of population transaction.
- c) State the features of Indian population.

Q.2. Answer **Any Two** of the following. (25)

- a) Explain the merits and demerits of census.
- b) Explain the merits and demerits of civil registration system in India.
- c) State the merits and demerits of National Family Health Survey 1 and 2.

Q.3. Answer **Any Two** of the following. (25)

- a) Discuss the concept of crude birth rate and crude death rate.
- b) State the factors affecting fertility.
- c) Explain the measurement of population growth.

Q.4. Answer **Any Two** of the following. (25)

- a) Optimum theory of population.
- b) Sample registration system.
- c) Age specific birth rate and death rate.

मराठी भाषांतर

दी. 15.10.2019

वेळ: (०३ तास)

एकूण गुण: १००

- सूचना (०१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.
(०२) सर्व प्रश्नांना २५ गुण आहेत.
(०३) आवश्यक तेथे सुबक आकृती काढा.
- प्र.१. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (२५)
अ) लोकसंख्या शास्त्राची व्याप्ती स्पष्ट करा.
ब) लोकसंख्या संक्रमणाच्या सिद्धांताची चर्चा करा.
क) भारतीय लोकसंख्येची वैशिष्ट्ये सांगा.
- प्र.२. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (२५)
अ) जनगणनेचे गुणदोष सांगा.
ब) भारतीय मुलकी नोंदणी पद्धतीचे गुणदोष स्पष्ट करा.
क) राष्ट्रीय कुटुंब आरोग्य पाहणी १ आणि २ चे गुणदोष सांगा.
- प्र.३. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (२५)
अ) ढोबळ जननदर आणि ढोबळ मृत्युदर या संकल्पनेवर चर्चा करा.
ब) जननावर परिणाम करणारे घटक सांगा.
क) लोकसंख्या वृद्धी मापन स्पष्ट करा.
- प्र.४. खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (२५)
अ) पर्याप्त लोकसंख्या सिद्धांत.
ब) नमूना नोंदणी पद्धती.
क) वयसापेक्ष जननदर आणि मृत्युदर.
